

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO, ĮGYVENDINANT
CIVILINIO KODEKSO 3.253 IR 3.261 STRAIPSNIUS“ IR VYRIAUSYBĖS 2002 M. KOVO
27 D. NUTARIMO NR. 405 „DĖL VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTŲ**

(TAP-17-483(2); TAP-17-482(2)) (TAIS Nr. 16-11437(4); TAIS Nr. 17-4968(2))

2017-05-22 Nr. NV-1256

Vilnius

Projektų rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projektų tikslas: įgalinti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą (toliau – Tarnybą) spręsti dėl:

- galimybės grąžinti vaiką į šeimą, kai laikinoji globa (rūpyba) trunka ilgiau kaip 12 mėnesių;
- vaiko iki 3 metų apgyvendinimo vaikų globos institucijoje ilgiau nei 3 mėnesius.

Dabartinė situacija: 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojus Civilinio kodekso pakeitimams, nustatyta, kad:

- vaiko laikinoji globa (rūpyba) trunka ne ilgiau kaip 12 mėnesių (iki tol maksimali trukmė nebuvo griežtai reglamentuota), todėl turi būti nustatyta tvarka ir paskirta institucija, kuri įvertintų šeimai teiktų socialinių paslaugų efektyvumą ir galimybes grąžinti vaiką į šeimą;
- jaunesnio nei 3 metų vaiko globa institucijoje leidžiama tik išimtiniais atvejais ir gali trukti ne ilgiau nei 3 mėnesius, išskyrus atvejus, kai Vyriausybės įgaliota institucija dėl objektyvių priežasčių (sveikatos būklės, išskyrimo su broliais ir seserimis, skubaus vaiko paėmimo iš šeimos) leis vaiko globą tęsti ilgiau.

Per 2016 m. tėvų globos neteko 2184 vaikai (beveik 20 proc. daugiau nei 2015 m.). Iš viso 2016 m. pabaigoje tėvų globos buvo netekę 9106 vaikai. 55 proc. vaikų globa (rūpyba) 2016 m. buvo nustatyta globos įstaigose, 43 proc. – šeimose, 2 proc. – šeimynose. 2016 m. kaip ir 2015 m. dažniausiai globa (rūpyba) nustatyta vaikams iki 3 metų (apie 30 proc. visų atvejų), didžiajai daliai šių vaikų globėjais paskirtos globos įstaigos (435 vaikams, t.y. 67 proc.).

Projektų esmė: siūloma nustatyti, kad:

- Fizinio asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai) patikrinimas atliekamas per ne ilgesnį nei 4 (buvo 6) mėnesių laikotarpį;
- Vaiko teisių apsaugos skyrius likus 3 savaitėms iki sueinant 3 mėnesių terminui, kai vaikui iki 3 metų nustatyta globa vaikų globos institucijoje, raštu apie tai informuoja Tarnybą, kuri per 7 darbo dienas priima sprendimą dėl tokios globos institucijoje tęsimo (įvertinus, ar yra CK nustatytos objektyvios priežastys šią globą tęsti);
- Vaiko teisių apsaugos skyrius per 1 darbo dieną, suėjus 11 mėnesių nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, nustatęs poreikį ją pratęsti, raštu apie tai informuoja Tarnybą ir pateikia informaciją apie šeimai teiktas socialines paslaugas. Tarnyba ne vėliau kaip per mėnesį priima vieną iš šių sprendimų, įpareigojančių Vaiko teisių apsaugos skyrių, - grąžinti vaiką į šeimą, tęsti laikinąją globą arba kreiptis į teismą dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo.

Derinimas: projektai suderinti su Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo, Finansų ir Teisingumo ministerijomis, Lietuvos savivaldybių asociacija, taip pat patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus bei Teisės departamento pastabas.

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos siekį kompleksiskai spręsti vaikų globos ir įvaikinimo problemas bei skatinti tėvų globos netekusių vaikų apgyvendinimą šeimose.

Dalykinio vertinimo išvada: esminių pastabų ir pasiūlymų projektui neturime, siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, o pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento antrinėje išvadoje pateiktas pastabas projektą patikslinti prieš pateikiant jį pasirašyti Ministrui Pirmininkui.

Atkreipiame dėmesį, kad nėra pagrįstas 2018 m. planuojamų 43 tūkst. papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis (siūlytina Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai reikalingų etatų skaičių įvertinti kompleksiskai vykdant vaiko teisių apsaugos skyrių centralizavimą).

Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus patarėja

Eglė Neciunskienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-05-17 Nr. (16.1-42) SD - 2867

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo, įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 ir 3.261 straipsnius“ projektą (toliau – projektas Nr. 1) ir patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – projektas Nr. 2) (toliau kartu – projektai).

Projektai parengti siekiant įgyvendinti nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusias Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) 3.253 ir 3.261 straipsnių nuostatas.

Projektai patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento (toliau – Teisės departamentas) 2017 m. balandžio 26 d. išvadoje Nr. NV-1069 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus (toliau – Socialinių ir sveikatos reikalų skyrius) 2017 m. balandžio 27 d. pažymoje Nr. NV-1096 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Atsižvelgta į visas Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, patikslinant Nutarimo projektu keičiamus Vaiko globos organizavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai):

1. Nuostatų 31 punktą papildytas žodžiu „pratęsimu“;
2. Nuostatų 48¹ punkte vietoj žodžių „nurodytas išimtis“ įrašyti žodžiai „nustatytus atvejus“;
3. Nuostatų 48² punkte atsisakyta komisijos, kuri įvertintų šeimai teiktas socialines paslaugas, pavedant šią funkciją atlikti Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai.
4. Nuostatų 48¹–48⁴ punktuose pasiūlyta kita termino skaičiavimo tvarka ir, siekiant užtikrinti sklandų priimto nutarimo įgyvendinimą, projektas Nr. 2 papildytas 2 punktu dėl Nuostatų įsigaliojimo.
5. pažymėtina, kad teikiant projektus Lietuvos Respublikos Vyriausybei, derinimo pažyma nerengta, nes projektai darbo tvarka buvo derinti su suinteresuotomis institucijomis, apie

tai buvo pažymėta teikime.

Atsižvelgta į visas Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus pastabas ir pasiūlymus:

1. teikimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikta papildoma informacija apie papildomą lėšų poreikį projektams įgyvendinti ir numatomus jų finansavimo šaltinius;
2. Nuostatų 34¹–34³ punktai papildyti nuostatomis, nustatant vaiko iki 3 metų globos institucijoje pratęsimo nagrinėjimo procedūras;
3. siūloma sutrumpinti Nuostatų 12 punkte nustatytą fizinio asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai) patikrinimo terminą nuo 6 iki 4 mėnesių.

Papildomai pažymime, kad Civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad šeimai teiktų socialinių paslaugų efektyvumo įvertinimas atliekamas Vyriausybės nustatyta tvarka, todėl nėra teisinio pagrindo šią tvarką įteisinti Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. 56 „Dėl Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų patvirtinimo“, o Civilinio kodekso 3.266 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „vaiko globos (rūpybos) organizavimo tvarką šios knygos pagrindu nustato Vyriausybės patvirtinti Vaiko globos organizavimo nuostatai“.

Projekto Nr. 1 tikslas – įgalioti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba) vykdyti funkcijas, nustatytas Civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalyje ir 3.261 straipsnio 2 dalyje: per mėnesį nuo informacijos, kad vaiko laikinoji globa (rūpyba) truks ilgiau kaip dvylika mėnesių, gavimo dienos įvertinti šeimai teiktų socialinių paslaugų efektyvumą ir galimybes grąžinti vaiką į šeimą ir įpareigoti valstybinę vaiko teisių apsaugos instituciją priimti sprendimą grąžinti vaiką į šeimą arba sprendimą tęsti vaiko laikinąją globą, toliau teikti paslaugas šeimai ir vaikui arba kreiptis į teismą dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo, taip pat pritarti, kad vaiko iki trejų metų globa vaikų globos institucijoje truktų ilgiau kaip tris mėnesius, esant objektyvioms priežastims, nurodytoms Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje.

Projekto Nr. 2 tikslas – pakeisti Nuostatus ir nustatyti pranešimo, kad vaiko laikinoji globa (rūpyba) truks ilgiau kaip dvylika mėnesių, išnagrinėjimo procedūras, įvardijant Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos veiksmus ir terminus, susijusius su šeimai teiktų socialinių paslaugų efektyvumo įvertinimu ir vieno iš šių sprendimų priėmimu: vaiką grąžinti į šeimą arba tęsti vaiko laikinąją globą (rūpybą), toliau teikti paslaugas šeimai ir vaikui, arba kreiptis į teismą dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo. Kartu siūloma nustatyti pritarimo dėl vaiko iki trejų metų globos vaikų globos institucijoje pratęsimo ilgiau kaip trimis mėnesiams suteikimo procedūras, esant objektyvioms priežastims, nurodytoms Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje. Taip pat projektu Nr. 2 siekiama skatinti likusių be tėvų globos vaikų apgyvendinimą šeimose, trumpinant Nuostatuose nustatytą fizinio asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai) patikrinimo terminą nuo 6 iki 4 mėnesių.

Pritarus projektams, bus įgyvendintos Civilinio kodekso 3.253 ir 3.261 straipsnių nuostatos, taip pat aiškiai nustatyta, kaip turės būti išnagrinėti vaiko laikinosios globos (rūpybos),

trunkančios ilgiau kaip dvylika mėnesių, pratęsimo atvejai ir pritarta tam, kad vaiko iki trejų metų globa vaikų globos institucijoje būtų pratęsta ilgiau kaip trims mėnesiams, kokie bus dėl to priimami sprendimai, kaip bus užtikrintas sklandus Civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalies ir 3.261 straipsnio 2 dalies nuostatų įgyvendinimas.

Pritarus projektui Nr. 1, priimti naujų, keisti ar pripažinti netekusiais galios kitų teisės aktų nereikės. Pritarus Projektui Nr. 2, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos direktorius turės patvirtinti rekomendacijas, į kurias atsižvelgiant Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai turės būti pateikiami Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nurodytas objektyvias priežastis pagrindžiantys dokumentai, duomenys ir (ar) informacija. Atsižvelgiant į tai, kad nurodytos rekomendacijos nebus privalomo pobūdžio, taip pat būtina projektą Nr. 2 priimti nedelsiant, projekto Nr. 2 įsigaliojimo data nenustatoma.

Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (toliau – SPIS) duomenimis, Lietuvoje kasmet daugiau kaip 1 000 vaikų laikinoji globa trunka ilgiau kaip dvylika mėnesių ir mažiausiai 200 vaikų iki trejų metų laikinoji globa institucijoje trunka ilgiau nei tris mėnesius. 2014 m. pabaigoje vaiko laikinoji globa (rūpyba) buvo nustatyta 2 310 vaikų, 2015 m. – 2 123 vaikams, iš jų mažiausiai 300 vaikų nustatyta laikinoji globa (rūpyba) truko ilgiau kaip dvylika mėnesių. 2014 m. pabaigoje globos institucijose buvo laikinai globojami 284 vaikai iki trejų metų amžiaus, 2015 m. – 367 vaikai, iš jų mažiausiai 200 vaikų laikinoji globa institucijoje truko ilgiau nei tris mėnesius. Šie skaičiai gali būti ir didesni, nes 2014 m. pabaigoje laikinoji globa buvo nustatyta 2 310 vaikų, o per 2015 m. laikinoji globa baigėsi 1 090 vaikų. Todėl galima daryti prielaidą, jog 2016 m. pradžioje vaikų, kuriems nustatyta laikinoji globa truko ilgiau kaip dvylika mėnesių, skaičius galėjo siekti daugiau kaip 1 000. Taigi, kiekvieną nurodytą atvejį Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba privalės išnagrinėti per mėnesį, o per metus – išnagrinėti ir priimti nuo 500 iki 1 000 sprendimų (90–100 atvejų per mėnesį, 4–5 atvejus per dieną) dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos), kuri trunka ilgiau nei dvylika mėnesių, ir vaikų iki trejų metų, kurių globa vaikų globos institucijoje trunka ilgiau nei tris mėnesius, todėl darytina išvada, kad Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba šių vaikų bylas nagrinės išties metus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Nutarimo projektui įgyvendinti prireiks papildomų valstybės biudžeto lėšų. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai papildomai reikės 2 naujų pareigybių byloms nagrinėti ir sprendimams priimti, t. y. 28,3 tūkst. eurų per metus, dviejų A lygio 12 kategorijos pareigybių finansavimas, įskaitant mokesčius. Nepritarus siūlymui iš valstybės biudžeto papildomai skirti aukščiau nurodytas lėšas, numatoma, kad Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba Nutarimo nuostatų įgyvendinimą užtikrins iš jai 2017 metų valstybės biudžete patvirtintų bendrųjų asignavimų.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, teikiamų

projektų poveikio vertinimo rezultatų išvada šiame rašte pateikta kaip apibendrinta informacija. Neigiamų pasekmių nenumatoma.

Projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Projektus parengė ministerijos Šeimos ir bendruomenių departamento (direktorė – Daina Urbonaitienė, tel. 8 706 68131, el. p. daina.urbonaitiene@socmin.lt) Vaikų skyriaus (vedėja – Dainora Bernackienė, tel. 8 706 64225, el. p. dainora.bernackiene@socmin.lt) patarėjas Ričardas Černiauskas, tel. 8 706 68136, el. p. ricardas.cerniauskas@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 ir 3.261 straipsnius“ projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 5 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Ričardas Černiauskas, tel. 8 706 68136, el. p. ricardas.cerniauskas@socmin.lt

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO, ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 3.253 IR 3.261 STRAIPSNIUS

2017 m.

Vilnius

d. Nr.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalimi ir 3.261 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Įgalioti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atlikti funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalyje ir 3.261 straipsnio 2 dalyje.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Teisės skyriaus
vedėja

Milda Bančiškaitė

2017-05-17

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. KOVO 27 D. NUTARIMO
NR. 405 „DĖL VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalimi, 3.261 straipsnio 2 dalimi ir 3.266 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Vaiko globos organizavimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti 3.1.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1.5. kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų pripažintas neveiksniu šioje srityje ar ribotai veiksnium šioje srityje;“.

1.2. Pakeisti 3.1.7 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1.7. kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų juo nesirūpina, nesidomi, jo neprižiūri, netinkamai jį auklėja, naudoja fizinį ar psichinį smurtą ir dėl to kyla pavojus vaiko fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui ir kuris paimtas iš šeimos (kol teismo tvarka vaiko tėvams bus apribota tėvų valdžia);“.

1.3. Pakeisti 3.1.8 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1.8. kuris yra atskirtas nuo abiejų tėvų arba turimo vienintelio iš tėvų;“.

1.4. Pakeisti 3.1.9 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1.9. kurio abiem tėvams arba turimam vieninteliam iš tėvų laikinai ar neterminuotai apribota tėvų valdžia.“

1.5. Pakeisti 3.2.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.2.1. nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantis veiksnus fizinis asmuo arba šeimyna, socialinė globos įstaiga ar kitas viešasis juridinis asmuo, paskirtas užtikrinti likusio be tėvų globos vaiko priežiūrą, auklėjimą, atstovavimą jam, jo teisėms ir teisėtiems interesams, arba“.

1.6. Pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Tais atvejais, kai Nuostatuose kalbama apie abi vaiko globos (rūpybos) rūšis, vartojama sąvoka „vaiko globa (rūpyba)“, kai apie vieną iš globos (rūpybos) rūšių – sąvoka „vaiko laikinoji globa (rūpyba)“ arba sąvoka „vaiko nuolatinė globa (rūpyba)“.“

1.7. Pakeisti 5.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.2. vaiko, galinčio išreikšti savo nuomonę, išklusymu ir atsižvelgimu į jo nuomonę, kai sprendžiamas vaiko globos (rūpybos) nustatymas, pratęsimas, pasibaigimas ir globėjo (rūpintojo) skyrimas.“

1.8. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Vaiko globos (rūpybos) organizavimo etapai yra šie:

6.1. pasirengimas vaiko globai (rūpybai);

6.2. vaiko globos (rūpybos) nustatymas;

6.3. vaiko globos (rūpybos) vykdymas;

6.4. vaiko globos (rūpybos) priežiūra;

6.5. vaiko globos (rūpybos) pratęsimas;

6.6. vaiko globos (rūpybos) pasibaigimas.“

1.9. Pakeisti 9.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„9.1. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju) (toliau – fizinis asmuo), paiešką;“.

1.10. Pakeisti 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. Fizinio asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai) patikrinimas atliekamas per kiek galima trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnę kaip 4 mėnesiai nuo jo rašytinio prašymo pateikimo Vaiko teisių apsaugos skyriui dienos.“

1.11. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Fizinis asmuo savo gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos skyriui turi pateikti šiuos dokumentus:

13.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą, pavardę, gimimo datą, gyvenamąją vietą, darbovietę, šeimine ir materialinę padėtį, išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį, globos (rūpybos) motyvus, pageidaujamų globoti (rūpintis) vaikų skaičių, jų amžių, lytį, globos (rūpybos) rūšį;

13.2. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją. Jei pateikiamas šiame papunktyje nurodyto dokumento originalas, jo kopiją pasidaro Vaiko teisių apsaugos skyrius;

13.3. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos sveikatos pažymėjimą, kuris patvirtintų, kad fizinis asmuo neserga ligomis, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija;

13.4. kartu gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinius sutikimus dėl to, kad fizinis asmuo taptų vaiko globėju (rūpintoju).“

1.12. Pakeisti 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20. Atestuoti socialiniai darbuotojai pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ne ilgiau kaip per 3 mėnesius nuo Nuostatų 18 punkte nurodyto Vaiko teisių apsaugos skyriaus sprendimo ir

dokumentų, duomenų ir informacijos gavimo pateikimo atestuotiesiems socialiniams darbuotojams dienos. Išvada dėl vaiko artimųjų giminaičių, nedalyvavusių mokymuose, tačiau norinčių tapti vaiko globėjais (rūpintojais), parengiama ne ilgiau kaip per 1 mėnesį nuo Nuostatų 18 punkte nurodyto Vaiko teisių apsaugos skyriaus sprendimo ir dokumentų, duomenų ir informacijos pateikimo atestuotiesiems socialiniams darbuotojams dienos. Atestuoti socialiniai darbuotojai pateikia šiame punkte nurodytą išvadą Vaiko teisių apsaugos skyriui, jos kopiją – fiziniam asmeniui (įskaitant vaiko artimuosius giminaičius, nedalyvavusius mokymuose, tačiau norinčius tapti vaiko globėjais (rūpintojais), o Nuostatų 18 punkte nurodytus dokumentus grąžina juos pateikusiam Vaiko teisių apsaugos skyriui. Išvada dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), sutuoktinio ar bendrai gyvenančio neįregistravus santuokos asmens nerengiama, jeigu šie asmenys mokymuose nedalyvavo.“

1.13. Pakeisti 23.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„23.2. šią išvadą apskųsti teismui.“

1.14. Pakeisti 30.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„30.1. privalo per 7 darbo dienas deklaruoti globojamo (rūpinamo) vaiko, gyvenančio kartu su globėju (rūpintoju), gyvenamąją vietą;“.

1.15. Pakeisti 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31. Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba), sudaro, saugo ir papildo vaiko globos (rūpybos) bylą, kurioje turi būti su vaiku, globėju (rūpintoju) ir vaiko globos (rūpybos) nustatymu, vykdymu, priežiūra, pratęsimu ir pasibaigimu susiję dokumentai.“

1.16. Pakeisti 33.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„33.2. per 7 darbo dienas iki išvykimo deklaruoti gyvenamosios vietos pakeitimą;“.

1.17. Papildyti 34¹ punktu:

„34¹. Esant bent vienai iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko iki trejų metų globa vaikų globos institucijoje, ne vėliau kaip kitą darbo dieną likus 3 savaitėms iki sueinant 3 mėnesių terminui, kai vaikui iki trejų metų nustatyta globa vaikų globos institucijoje, raštu kreipiasi į Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą dėl pritarimo tęsti vaiko iki trejų metų globą vaikų globos institucijoje. Kartu su šiame punkte nurodytu raštu, atsižvelgiant į Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos direktoriaus patvirtintas rekomendacijas, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai pateikiami Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nurodytas objektyvias priežastis pagrindžiantys dokumentai, duomenys ir (ar) informacija. Šiame punkte nurodytus veiksmus Vaiko teisių skyrius turi atlikti ir tuo atveju, kai yra likusios 3 savaitės iki vaikui, kuriam nustatyta globa vaikų globos institucijoje, sukaks 3 metai, nepriklausomai nuo to, ar yra likusios 3 savaitės iki

sueinant

3 mėnesių terminui, kai vaikui iki trejų metų nustatyta globa vaikų globos institucijoje.“

1.18. Papildyti 34² punktu:

„34². Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, gavusi Nuostatų 34¹ punkte nurodytą Vaiko teisių apsaugos skyriaus raštą, jį išnagrinėja ir ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo nurodyto rašto gavimo Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje dienos priima vieną iš šių sprendimų:

34².1. nustačiusi, kad yra bent viena iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, pritaria vaiko iki trejų metų globos vaikų globos institucijoje tęsimui suėjus trims mėnesiams, kai vaikui iki trejų metų nustatyta nurodytos formos globa;

34².2. nustačiusi, kad nėra nė vienos iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, nepritaria vaiko iki trejų metų globos vaikų globos institucijoje tęsimui suėjus trims mėnesiams, kai vaikui iki trejų metų nustatyta nurodytos formos globa.“

1.19. Papildyti 34³ punktu:

„34³. Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, priėmusi vieną iš Nuostatų 34² punkte nurodytų sprendimų, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie jį raštu informuoja Nuostatų 34¹ punkte nurodytą Vaiko teisių apsaugos skyrių.“

1.20. Papildyti 34⁴ punktu:

„34⁴. Vaiko teisių apsaugos skyrius, gavęs Nuostatų 34².2 papunktyje nurodytą Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos sprendimą, organizuoja vaiko iki trejų metų globą šeimoje ar šeimynoje.“

1.21. Pakeisti IV skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„IV SKYRIUS

VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) PRIEŽIŪRA IR PRATĘSIMAS“.

1.22. Pakeisti 48.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„48.2. inicijuoti šio globėjo (rūpintojo) nušalinimą nuo pareigų vykdymo ir naujo globėjo (rūpintojo) paskyrimą, kol teismas nušalins nuo pareigų vaiko globėją (rūpintoją).“

1.23. Papildyti 48¹ punktu:

„48¹. Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko laikinoji globa (rūpyba), ne vėliau kaip per 1 darbo dieną suėjus 11 mėnesių terminui nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, įvertinęs vaiko, kuriam nustatyta laikinoji globa (rūpyba), šeimai teiktų socialinių paslaugų efektyvumą ir galimybes grąžinti vaiką į šeimą bei nustatęs poreikį šią globą (rūpybą) tęsti, apie tai raštu informuoja Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą, išskyrus Nuostatų 33.3, 37.1 papunkčiuose ir 38 punkte nustatytus atvejus. Kartu su šiame punkte nurodytu raštu Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai pateikiamas socialinių paslaugų įstaigos

sudarytas bendras pagalbos vaikui ir šeimai planas ir informacija apie vaiko atvejo peržiūras, kuriuose turi būti pateikta informacija apie vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo laikotarpiu šeimai teiktas socialines paslaugas.“

1.24. Papildyti 48² punktu:

„48². Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, įvertinusi Vaiko teisių apsaugos skyriaus pateiktus Nuostatų 48¹ punkte nurodytus dokumentus, kitus su vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymu, socialinių paslaugų šeimai teikimu susijusius dokumentus, duomenis ir informaciją, įvertina šeimai vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo laikotarpiu teiktų socialinių paslaugų efektyvumą, galimybes grąžinti vaiką į šeimą ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo Nuostatų 48¹ punkte nurodytų dokumentų gavimo dienos priima vieną iš šių sprendimų, įpareigojant Vaiko teisių apsaugos skyrių priimti sprendimą:

48².1. grąžinti vaiką į šeimą;

48².2. tęsti vaiko laikinąją globą (rūpybą), toliau teikiant socialines paslaugas šeimai;

48².3. kreiptis į teismą dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo.“

1.25. Papildyti 48³ punktu:

„48³. Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, priėmusi vieną iš Nuostatų 48² punkte nurodytų sprendimų, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie jį raštu informuoja Nuostatų 48¹ punkte nurodytą Vaiko teisių apsaugos skyrių.“

1.26. Papildyti 48⁴ punktu:

„48⁴. Vaiko teisių apsaugos skyrius, įvykdęs Nuostatų 48³ punkte nurodytą Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos sprendimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nurodyto sprendimo įvykdymo apie tai raštu informuoja Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą.“

2. Nustatyti, kad:

2.1. šio nutarimo 1.17–1.20 ir 1.23–1.26 papunkčiais pakeistos Vaiko globos organizavimo nuostatų nuostatos taikomos vaiko teisių apsaugos skyriams įvertinus vaikui iki 3 metų nustatytos globos vaikų globos institucijoje ir vaikui nustatytos laikinosios globos (rūpybos) terminus, apskaičiuotus vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.249, 3.253 ir 3.261 straipsnių pakeitimo įstatymo 4 straipsnio 2 ir 3 dalimis;

2.2. iki įsigaliojant šiam nutarimui pradėtos Vaiko globos organizavimo nuostatuose nustatytos procedūros baigiamos pagal tvarką, galiojusią iki įsigaliojant šiam nutarimui.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja
Vilija Bareišaitė
2022.05.17 12

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. KOVO 27 D. NUTARIMO
NR. 405 „DĖL VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalimi, 3.261 straipsnio 2 dalimi ir 3.266 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Vaiko globos organizavimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti 3.1.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1.5. kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų ~~teisės aktų nustatyta tvarka~~ pripažintas neveiksniu šioje srityje ar ribotai veiksniu šioje srityje;“.

1.2. Pakeisti 3.1.7 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1.7. kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų juo nesirūpina, nesidomi, jo neprižiūri, netinkamai jį auklėja, naudoja fizinį ar psichinį smurtą ir dėl to kyla pavojus vaiko fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui ir kuris ~~teisės aktų nustatyta tvarka~~ paimtas iš šeimos (kol teismo tvarka vaiko tėvams bus apribota tėvų valdžia);“.

1.3. Pakeisti 3.1.8 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1.8. kuris ~~teisės aktų nustatyta tvarka~~ yra atskirtas nuo abiejų tėvų arba turimo vienintelio iš tėvų;“.

1.4. Pakeisti 3.1.9 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1.9. kurio abiem tėvams arba turimam vieninteliui iš tėvų ~~teisės aktų nustatyta tvarka~~ laikinai ar neterminuotai apribota tėvų valdžia.“

1.5. Pakeisti 3.2.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.2.1. nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantis veiksnus fizinis asmuo arba šeimyna, socialinė globos įstaiga ar kitas viešasis juridinis asmuo, ~~įstatymų nustatyta tvarka~~ paskirtas užtikrinti likusio be tėvų globos vaiko priežiūrą, auklėjimą, atstovavimą jam, jo teisėms ir teisėtiems interesams, arba“.

1.6. Pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Tais atvejais, kai Nuostatuose kalbama apie abi vaiko globos (rūpybos) rūšis,

vartojama sąvoka „vaiko globa (rūpyba)“, kai apie vieną iš globos (rūpybos) rūšių – sąvoka „vaiko laikinoji globa (rūpyba)“ arba sąvoka „vaiko nuolatinė globa (rūpyba)“. ~~Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos kituose teisės aktuose.~~

1.7. Pakeisti 5.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.2. vaiko, galinčio išreikšti savo nuomonę, išklausimu ir atsižvelgimu į jo nuomonę, kai sprendžiamas vaiko globos (rūpybos) nustatymas, **pratęsimas**, pasibaigimas ir globėjo (rūpintojo) skyrimas.“

1.8. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Vaiko globos (rūpybos) organizavimo etapai yra šie:

6.1. pasirengimas vaiko globai (rūpybai);

6.2. vaiko globos (rūpybos) nustatymas;

6.3. vaiko globos (rūpybos) vykdymas;

6.4. vaiko globos (rūpybos) priežiūra;

6.5. vaiko globos (rūpybos) pratęsimas;

~~6.5.~~ **6.6. vaiko globos (rūpybos) pasibaigimas.**“

1.9. Pakeisti 9.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„9.1. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju) (**toliau – fizinis asmuo**), paiešką.“

1.10. Pakeisti 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. Fizinio asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai) patikrinimas atliekamas per kiek galima trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnį kaip ~~6~~ **4** mėnesiai nuo jo rašytinio prašymo pateikimo **Vaiko teisių apsaugos skyriui** dienos.“

1.11. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Fizinis asmuo, ~~norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju) (toliau – fizinis asmuo)~~, savo gyvenamosios vietos Vaiko teisių apsaugos skyriui turi pateikti šiuos dokumentus:

13.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą, pavardę, gimimo datą, gyvenamąją vietą, darbovietę, šeimine ir materialinę padėtį, išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį, globos (rūpybos) motyvus, pageidaujamų globoti (rūpintis) vaikų skaičių, jų amžių, lytį, globos (rūpybos) rūšį;

13.2. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją. Jei pateikiamas šiame ~~punkte~~ **papunktyje** nurodyto dokumento originalas, jo kopiją pasidaro Vaiko teisių apsaugos skyrius;

13.3. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos sveikatos pažymėjimą, kuris patvirtintų, kad fizinis asmuo neserga ligomis, kurių sąrašą ~~teisės aktu nustatyta tvarka~~ tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija;

13.4. kartu gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinius sutikimus dėl to, kad

fizinis asmuo taptų vaiko globėju (rūpintoju).“

1.12. Pakeisti 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20. Atestuoti socialiniai darbuotojai ~~per kiek galima trumpesnį laikotarpį, ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų nuo mokymų pasibaigimo,~~ parengia išvadą dėl mokymus pabaigusio fizinio asmens ~~(įskaitant vaiko artimuosius giminaičius, nedalyvavusius mokymuose, tačiau norinčius tapti vaiko globėjais (rūpintojais))~~ pasirengimo vaiko globai (rūpybai) **ne ilgiau kaip per 3 mėnesius nuo Nuostatų 18 punkte nurodyto Vaiko teisių apsaugos skyriaus sprendimo ir dokumentų, duomenų ir informacijos gavimo pateikimo atestuotiems socialiniams darbuotojams dienos. Išvada dėl vaiko artimųjų giminaičių, nedalyvavusių mokymuose, tačiau norinčių tapti vaiko globėjais (rūpintojais), parengiama ne ilgiau kaip per 1 mėnesį nuo Nuostatų 18 punkte nurodyto Vaiko teisių apsaugos skyriaus sprendimo ir dokumentų, duomenų ir informacijos pateikimo atestuotiems socialiniams darbuotojams dienos. Atestuoti socialiniai darbuotojai** ~~ne~~ pateikia ją **šiam punkte nurodytą išvadą** Vaiko teisių apsaugos skyriui, jos kopiją – fiziniam asmeniui (įskaitant vaiko artimuosius giminaičius, nedalyvavusius mokymuose, tačiau norinčius tapti vaiko globėjais (rūpintojais), o Nuostatų 18 punkte nurodytus dokumentus grąžina juos pateikusiam Vaiko teisių apsaugos skyriui. Išvada dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), sutuoktinio ar bendrai gyvenančio neįregistravus santuokos asmens nerengiama, jeigu šie asmenys mokymuose nedalyvavo.“

1.13. Pakeisti 23.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„23.2. ~~teisės aktų nustatyta tvarka~~ šią išvadą apskūsti teismui.“

1.14. Pakeisti 30.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„30.1. privalo per 7 darbo dienas ~~teisės aktų nustatyta tvarka~~ deklaruoti globojamo (rūpinamo) vaiko, gyvenančio kartu su globėju (rūpintoju), gyvenamąją vietą;“.

1.15. Pakeisti 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31. Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko globa (rūpyba), sudaro, saugo ir papildo vaiko globos (rūpybos) bylą, kurioje turi būti su vaiku, globėju (rūpintoju) ir vaiko globos (rūpybos) nustatymu, vykdymu, priežiūra, **pratęsimu** ir pasibaigimu susiję dokumentai.“

1.16. Pakeisti 33.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„33.2. per 7 darbo dienas iki išvykimo ~~įstatymų nustatyta tvarka~~ deklaruoti gyvenamosios vietos pakeitimą;“.

1.17. Papildyti 34¹ punktu:

„34¹. Esant bent vienai iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko iki trejų metų globa vaikų globos institucijoje, ne vėliau kaip kitą darbo dieną likus 3 savaitėms iki

sueinant 3 mėnesių terminui, kai vaikui iki trejų metų nustatyta globa vaikų globos institucijoje, raštu kreipiasi į Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą dėl pritarimo tęsti vaiko iki trejų metų globą vaikų globos institucijoje. Kartu su šiame punkte nurodytu raštu, atsižvelgiant į Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos direktoriaus patvirtintas rekomendacijas, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai pateikiami Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nurodytas objektyvias priežastis pagrindžiantys dokumentai, duomenys ir (ar) informacija. Šiame punkte nurodytus veiksmus Vaiko teisių skyrius turi atlikti ir tuo atveju, kai yra likusios 3 savaitės iki vaikui, kuriam nustatyta globa vaikų globos institucijoje, sukaks 3 metai, nepriklausomai nuo to, ar yra likusios 3 savaitės iki sueinant 3 mėnesių terminui, kai vaikui iki trejų metų nustatyta globa vaikų globos institucijoje.“

1.18. Papildyti 34² punktu:

„34². Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, gavusi Nuostatų 34¹ punkte nurodytą Vaiko teisių apsaugos skyriaus raštą, jį išnagrinėja ir ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo nurodyto rašto gavimo Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje dienos priima vieną iš šių sprendimų:

34².1. nustačiusi, kad yra bent viena iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, pritaria vaiko iki trejų metų globos vaikų globos institucijoje tęsimui suėjus trims mėnesiams, kai vaikui iki trejų metų nustatyta nurodytos formos globa;

34².2. nustačiusi, kad nėra nė vienos iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, nepritaria vaiko iki trejų metų globos vaikų globos institucijoje tęsimui suėjus trims mėnesiams, kai vaikui iki trejų metų nustatyta nurodytos formos globa.“

1.19. Papildyti 34³ punktu:

„34³. Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, priėmusi vieną iš Nuostatų 34² punkte nurodytų sprendimų, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie jį raštu informuoja Nuostatų 34¹ punkte nurodytą Vaiko teisių apsaugos skyrių.“

1.20. Papildyti 34⁴ punktu:

„34⁴. Vaiko teisių apsaugos skyrius, gavęs Nuostatų 34².2 papunktyje nurodytą Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos sprendimą, organizuoja vaiko iki trejų metų globą šeimoje ar šeimynoje.“

1.21. Pakeisti IV skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„IV SKYRIUS

VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) PRIEŽIŪRA IR PRATĘSIMAS“.

1.22. Pakeisti 48.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„48.2. inicijuoti teisės aktų nustatyta tvarka šio globėjo (rūpintojo) nušalinimą nuo

pareigų vykdymo ir naujo globėjo (rūpintojo) paskyrimą, kol teismas nušalins nuo pareigų vaiko globėją (rūpintoją).“

1.23. Papildyti 48¹ punktu:

„48¹. Vaiko teisių apsaugos skyrius, kurio teikimu nustatyta vaiko laikinoji globa (rūpyba), ne vėliau kaip per 1 darbo dieną suėjus 11 mėnesių terminui nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, įvertinęs vaiko, kuriam nustatyta laikinoji globa (rūpyba), šeimai teiktų socialinių paslaugų efektyvumą ir galimybes grąžinti vaiką į šeimą bei nustatęs poreikį šią globą (rūpybą) tęsti, apie tai raštu informuoja Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą, išskyrus Nuostatų 33.3, 37.1 papunkčiuose ir 38 punkte nustatytus atvejus. Kartu su šiame punkte nurodytu raštu Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai pateikiamas socialinių paslaugų įstaigos sudarytas bendras pagalbos vaikui ir šeimai planas ir informacija apie vaiko atvejo peržiūras, kuriuose turi būti pateikta informacija apie vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo laikotarpiu šeimai teiktas socialines paslaugas.“

1.24. Papildyti 48² punktu:

„48². Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, įvertinusi Vaiko teisių apsaugos skyriaus pateiktus Nuostatų 48¹ punkte nurodytus dokumentus, kitus su vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymu, socialinių paslaugų šeimai teikimu susijusius dokumentus, duomenis ir informaciją, įvertina šeimai vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo laikotarpiu teiktų socialinių paslaugų efektyvumą, galimybes grąžinti vaiką į šeimą ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo Nuostatų 48¹ punkte nurodytų dokumentų gavimo dienos priima vieną iš šių sprendimų, įpareigojant Vaiko teisių apsaugos skyrių priimti sprendimą:

48².1. grąžinti vaiką į šeimą;

48².2. tęsti vaiko laikinąją globą (rūpybą), toliau teikiant socialines paslaugas šeimai;

48².3. kreiptis į teismą dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo.“

1.25. Papildyti 48³ punktu:

„48³. Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, priėmusi vieną iš Nuostatų 48² punkte nurodytų sprendimų, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos apie jį raštu informuoja Nuostatų 48¹ punkte nurodytą Vaiko teisių apsaugos skyrių.“

1.26. Papildyti 48⁴ punktu:

„48⁴. Vaiko teisių apsaugos skyrius, įvykdęs Nuostatų 48³ punkte nurodytą Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos sprendimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nurodyto sprendimo įvykdymo apie tai raštu informuoja Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą.“

2. Nustatyti, kad:

2.1. šio nutarimo 1.17–1.20 ir 1.23–1.26 papunkčiais pakeistos Vaiko globos organizavimo nuostatų nuostatos taikomos vaiko teisių apsaugos skyriams įvertinus vaikui iki 3 metų nustatytos globos vaikų globos institucijoje ir vaikui nustatytos laikinosios globos (rūpybos) terminus, apskaičiuotus vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.249, 3.253 ir 3.261 straipsnių pakeitimo įstatymo 4 straipsnio 2 ir 3 dalimis;

2.2. iki įsigaliojant šiam nutarimui pradėtos Vaiko globos organizavimo nuostatuose nustatytos procedūros baigiamos pagal tvarką, galiojusią iki įsigaliojant šiam nutarimui.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Teisės skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Milda Bareišaitė

2017.07.7

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2017-01-04 Nr. (11.6.)ET-10
Į 2016-12-05 Nr. (16.3-42) SD-7211

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO, ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 3.253 IR 3.261 STRAIPSNIUS IR VAIKO LAIKINOSIOS GLOBOS (RŪPYBOS) VYKDYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 32.1 papunkčiu, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo, įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 ir 3.261 straipsnius ir Vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas), teikia teisinę išvadą.

Teisingumo ministerija, įvertinusi Projekto tikslus, informuoja, kad pirmajam jų – įgalioti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atlikti konkrečius veiksmus – pastabų ir pasiūlymų neturi, o antrajam – patvirtinti Vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) – nepritaria. Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 patvirtino Vaiko globos organizavimo nuostatus (toliau – Nuostatai). Nuostatai reglamentuoja Lietuvos Respublikos teritorijoje likusio be tėvų globos vaiko bendruosius vaiko laikinosios ir nuolatinės globos (rūpybos) bei vaiko globos (rūpybos) organizavimo pagrindus nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) formos (Nuostatų 1 punktas). Vaiko globos (rūpybos) organizavimo etapai, remiantis Nuostatų 6 punktu, yra: pasirengimas vaiko globai (rūpybai); vaiko globos (rūpybos) nustatymas; vaiko globos (rūpybos) vykdymas; vaiko globos (rūpybos) priežiūra; vaiko globos (rūpybos) pasibaigimas. Atsižvelgiant į tai bei į Apraše siekiamų reguliuoti santykių pobūdį, manytina, Apraše siūlomi reguliuoti klausimai turi būti inkorporuojami į Nuostatus ir sistemiškai reguliuojami viename teisės akte – Nuostatuose. Remiantis šiuo siūlymu, toliau šioje išvadoje bus teikiamos tik konceptualios pastabos ir pasiūlymai dėl Apraše siūlomų nustatyti nuostatų, atskirai nevertinant tų nuostatų, kurių apskritai turėtų nelikti, esmines Aprašo nuostatas perkėlus į Nuostatus.

Teisingumo ministerija, įvertinusi Projektu numatomo teisinio reguliavimo priemones, teisės techniką, teikia šiuos siūlymus.

1. Sistemiškai įvertinus Projekto 1.1 ir 1.2 papunkčių formuluotes, manytina, jos turėtų būti tikslinamos vienu iš pasirinktų būdu: jas derėtų formuluoti kiek įmanoma tiksliau vartojant

(kartojant) Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalies ir 3.261 straipsnio 2 dalies nuostatų formuluotes *arba* minėtus papunkčius sujungti ir vartoti apibendrintą formuluotę, pavyzdžiui, „atlikti funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalyje ir 3.261 straipsnio 2 dalyje“.

2. Kaip neaktualaus atsisakytina Projekto 3 punkto.

3. Teisingumo ministerija pastebi, kad Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nėra nustatyto pavedimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyti šios dalies nuostatų įgyvendinimo tvarkos. Atsižvelgiant į tai, Aprašo 1 punkte numatyta Aprašo reguliavimo sritis turi būti tikslinama, atsisakant nuorodų į nuostatas, reguliuojamas Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje. Atitinkamai turi būti peržiūrėtos visos Aprašo nuostatos, susijusios su Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalies nuostatų įgyvendinimu (žr. Aprašo 4.2 papunktį ir jo papunkčius).

4. Aprašo 2 punktą siūlytina peržiūrėti, vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 13 punktu, pagal kurį aukštesnės teisinės galios teisės akte turėtų būti vengiama nuorodų į konkrečius žemesnės galios teisės aktus. Pakeitus aukštesnės galios teisės aktą, būtina keisti ir žemesnės galios įgyvendinamąjį teisės aktą.

5. Atsižvelgiant į pagrindinius Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.252 ir 3.253 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytus siekius ir tikslus, siūlytina įvertinti galimybę trumpinti Aprašo 4 punkte siūlomą nustatyti 3 darbo dienų terminą. Taip pat šiame punkte, siekiant aiškumo, siūlytina detalizuoti, *kokių terminų* pasibaigimas turimas omenyje ir apsvastyti galimybę numatyti formą ir (ar) būdą, kuriuo (kuriais) būtų informuojama Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

6. Aprašo 4 punktas turi būti tikslinamas taip, kad būtų nustatyta, apie kokius *konkrečius* atvejus turi pranešti *konkrečiai* valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija Vyriausybės įgaliotai institucijai, nustatyta Projekto 1 punkte (žr. Nuostatų 7, 36 punktus).

7. Svarstytina, ar pakankamai aiškus ir išsamus teisinis reguliavimas, siūlomas numatyti Aprašo 4.1.1 papunktyje, kiek tai susiję su *išvada dėl* šeimai teiktų socialinių paslaugų ir pagalbos. Galbūt būtų tikslinga numatyti tokio dokumento formą (turinio elementus), siekiant tiek vienodos praktikos, tiek tik sprendimui priimti reikalingos informacijos reikalavimo užtikrinimo.

8. Kaip itin neapibrėžtas vertintinas Aprašo 4.1.2 papunktyje nustatytas reikalavimas, o šio papunkčio neapibrėžtumas dar labiau sustiprina poziciją Aprašo nuostatas dėstyti Nuostatuose.

9. Nesutiktina su Aprašo 4.1.3 papunktyje nustatytu įpareigojimu valstybinei vaiko teisių apsaugos institucijai, nes pagal įstatymą, t. y. Civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalį, minėtus veiksmus turi atlikti Vyriausybės įgaliota institucija (pagal Projekto 1 punktą – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos).

10. Teisingumo ministerija, įvertinusi Aprašo 6 punktą, abejoja pasirinkto modelio efektyvumu, pagrįstumu ir tinkamumu. Įvertinus Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetenciją, nustatytą Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 14 straipsnyje, ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetenciją, nustatytą Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, bei remiantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 5 punkte nustatyto tarnybinės pagalbos, kaip viešojo administravimo principo, turiniu, Aprašo 5 ir 6 punktuose (ir kituose susijusiuose punktuose) minimos Vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo komisijos (toliau – Komisija) sudarymas yra netikslingas. Pastarąją išvadą pagrindžia ir Civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalies nuostata „Vyriausybės įgaliota institucija <...> įvertina šeimai teiktų socialinių paslaugų efektyvumą ir galimybes grąžinti vaiką į šeimą“, t. y.

įstatymas konkrečią funkciją priskiria Vyriausybės įgaliotai institucijai, siūlomai nustatyti Projekto 1 punktu, o ne kitam subjektui. Analogiškų pastebėjimų kontekste vertintinas visas Aprašo 8 punktas (ypač jo antrasis papunktis) ir kiti Aprašo punktai, kiek juose siūlomi reguliuoti klausimai, susiję su Komisija, jos veikla, priimamais sprendimais.

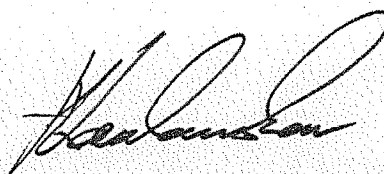
11. Aprašo 4 punkte nustatyta, kad „valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija <...> per 3 darbo dienas nuo Civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalyje ir 3.261 straipsnio 2 dalyje nurodytų terminų pasibaigimo dienos *informuoja* Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos <...> apie atvejus, kai vaiko laikinoji globa (rūpyba) trunka ilgiau kaip dvylika mėnesių ir (ar) kai vaiko iki trejų metų globa vaikų globos institucijoje trunka ilgiau kaip tris mėnesius, *ir kartu pateikia*“ dokumentus, nurodytus Aprašo 4.1 ir 4.2 papunkčių papunkčiuose. Atsižvelgiant į tai, svarstyti, kokių tikslu Aprašo 7 punkte siūloma nustatyti, kad valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos atstovas ne tik dalyvauja Komisijos posėdyje, bet ir *dar kartą* „jai pristato Aprašo 4.1.1–4.1.3 ir (ar) 4.2.1–4.2.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus, duomenis bei siūlomą sprendimą dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) ir (ar) siūlymą dėl vaiko iki trejų metų globos vaikų globos institucijoje pratęsimo“. Siūlytina įvertinti minėtų nuostatų tarpusavio santykį ir jas tikslinti (atsisakyti).

12. Aprašo 9.2 papunkčio nuostata „raštu įpareigoja valstybinę vaiko teisių apsaugos instituciją užtikrinti šio sprendimo įgyvendinimą“ neatitinka įstatyminio teisinio reguliavimo, nustatyto Civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalyje.

13. Aprašo III skyriaus pavadinimas ir jame dėstomas 10 punktas, manytina, tarpusavyje nesusiję, o ir pats punktas, manytina, nėra šio teisės akto reguliavimo dalykas, todėl siūlytina šiuo aspektu tikslinti Aprašą.

Teisingumo ministerija, įvertinusi Projektu numatomo teisinio reguliavimo galimas pasekmes, Lietuvos savivaldybių asociacijos 2016 m. lapkričio 11 d. rašte Nr. (15)-SD-753 nurodytą informaciją bei Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. lapkričio 16 d. rašte Nr. ((1.15-0202)-5K-1621252)-6K-1607859 išdėstytą poziciją, siūlo pakartotinai įvertinti Projektu bei Aprašu teikiamų siūlyimų įgyvendinimo realias galimybes ir pasirinktą modelį.

Teisingumo ministerijos kancleris

Arūnas Kazlauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2016-11-07 Nr. (1.15-14)10-9232
[2016-10-20 Nr. SD-6305

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

[vertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 ir 3.261 straipsnius ir Vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas) teikiame šias pastabas:

1. Nutarimo projektu tvirtinamame Vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatyti, kad siūlymas pratęsti vaiko iki trejų metų globą vaikų globos institucijoje dėl sveikatos problemų turi būti grindžiamas asmens sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios stacionarines akušerijos paslaugas arba pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išvada, kad vaikui diagnozuota liga ir (ar) susijusi sveikatos problema, įtraukta į Medicininių indikacijų (ligų ir (ar) susijusių sveikatos sutrikimų) sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. V-715 „Dėl Medicininių indikacijų (ligų ir (ar) susijusių sveikatos sutrikimų) sąrašo, kuriuo vadovaujantis sutrikusio vystymosi kūdikių namuose vaikams teikiamos stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos, patvirtinimo“.

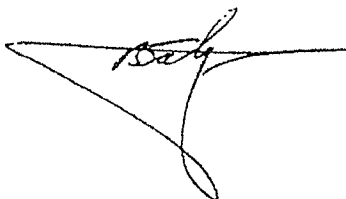
2. Pastebėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymą ministerija steigiamą formuoti valstybės politiką, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą ministrui pavestose valdymo srityse, o valstybės politikos įgyvendinimo funkcijos ministerijai gali būti pavestos tik įstatymų nustatytais atvejais ir nustatytam terminui. Atsižvelgiant į tai bei siekiant aiškiai reglamentuoti atsakomybę už priimamus sprendimus, siūlytina atsisakyti Tarpžinybinės vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo komisijos sudarymo. Manytina, kad vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymą turėtų užtikrinti kompetentinga institucija, t. y. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba). Jei į šią pastabą būtų neatsižvelgta, siūlytina atsisakyti Sveikatos apsaugos ministerijos atstovo dalyvavimo Tarpžinybinėje vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo komisijoje.

3. Aprašo 4 punktas tikslintinas nurodant nuo ko skaičiuojamas 3 darbo dienų terminas. Manytina, kad Tarnyba turėtų būti informuojama apie vaiko laikinąją globą (rūpybą) ir vaiko iki trejų metų globą vaikų globos institucijoje dar neatėjus CK atitinkamai 3.253 ir 3.261 straipsniuose nurodytų terminų pabaigai (dvylika arba trys mėnesiai) (atsižvelgiant į tai tikslintini ir kiti Aprašo punktai, pvz., 8.3 p.). Taip pat siūlytina aiškiai atriboti, kokie dokumentai pateikiami informuojant apie vaiko laikinąją globą (rūpybą) ir kokie informuojant apie vaiko iki trejų metų globą vaikų globos institucijoje. Atitinkamai siūlytina aiškiai atriboti minėtų klausimų svarstymo ir sprendimų dėl jų priėmimo tvarką.

4. Aprašo 4.1 ir 8.2 papunktis tikslintinas atsižvelgiant į CK 3.253 straipsnio nuostatą „šeimai teiktų socialinių paslaugų“ (CK nenurodytos „kitos paslaugos“).

5. Aprašo 4.4 punktas tikslintinas nurodant pateiktinus dokumentus.
6. Aprašo 5 punkte nurodytina, nuo kada skaičiuojamas 3 darbo dienų terminas (terminą siūlytina rašyti ne skliaustuose, o žodį „skubiai“ braukti).
7. Aprašo 8.1 papunktyje pateiktina nuoroda į Aprašo 4 punktą.
8. Aprašo 9.2 papunktyje siūlytina nurodyti rašytinio įpareigojimo ir rašytinio informavimo terminus bei tvarką (formą).
9. Svarstytina, apie ką konkrečiai turėtų informuoti valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos (manytina, kad „vykdymas“ gali būti suprantamas įvairiai).
10. Projekto 2 punktas formuluotinas vadovaujantis Dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 73 punktu.

Sveikatos apsaugos viceministras

Valentin Gavrilov

Aušrinė Storpirstienė, tel. 219 3319, el. paštas ausrine.storpirstiene@sam.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“. AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministerijai

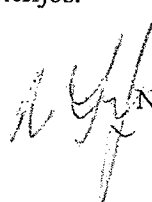
2016-11-09 Nr. SR-4881
I 2016-10-20 Nr. (16.1-42) SD-6305

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – ministerija) pagal kompetenciją išnaginėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 ir 3.261 straipsnius ir Vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – projektą), teikia pastabas.

Atkreipiame dėmesį, kad projekte nėra reglamentuoti Tarpžinybinės vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo komisijos (toliau – komisijos) sudarymo principai, narių teisės ir funkcijos, darbo organizavimo ir sprendimų priėmimo tvarka. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymu, valstybės politikos įgyvendinimo funkcijos ministerijai gali būti pavestos tik įstatymų nustatytais atvejais ir nustatytam terminui. Manome, kad ministerijos atstovo dalyvavimas Tarpžinybinėje vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo komisijoje, atsižvelgiant į projekte numatamą komisijos reglamentavimą, būtų perteklinė ministerijos funkcija, todėl siūlome atsisakyti Švietimo ir mokslo ministerijos atstovo dalyvavimo. Pastebime, kad vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymą turėtų užtikrinti kompetentinga institucija, t. y. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Švietimo ir mokslo viceministrė

 Natalja Fatkulina

Asta Dilytė, tel. (85) 2191186, el. p. Asta.Dilyte@smm.lt

GRAS PASTU
NEBŪS SIUNČIAMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2016-11-16 Nr. ((1.15-0202)-5K-1621252)-
6K-1604839
Į 2016-10-20 Nr. (16.1-42) SD-6305

DĖL NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Finansų ministerija išnagrinėjo Jūsų pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 ir 3.261 straipsnius ir Vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas) ir pagal kompetenciją teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

Kaip nurodoma nutarimo projekto lydraštyje, dėl numatomo išnagrinėti didesnio vaiko laikinosios globos (rūpybos) bylų skaičiaus, prireiks papildomų valstybės biudžeto lėšų Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ir į Tarpžinybinę vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo komisiją deleguotų valstybės institucijų atstovų darbo užmokesčiui mokėti.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.252 ir 3.253 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2328 aiškinamajame rašte nurodoma, kad papildomų lėšų nereikės.

Be to, kaip siūloma Vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo tvarkos aprašo projekte, į Tarpžinybinę vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo komisiją būtų deleguojami valstybės institucijų atstovai, kurie išlaikomi iš valstybės biudžeto. Mūsų nuomone, papildomos lėšos už šios komisijos (kaip ir kitų komisijų/darbo grupių) narių darbą neturėtų būti skiriamos. Be to, abejotina dėl tokios komisijos tikslingumo. Manome, vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymą turėtų užtikrinti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba.

Finansų viceministras

Edmundas Žilevičius

R. Petrošė, 239 00 31

Nut. proj. įgalioj. VTAT dėl laikin. glob. (CK pakeitimai)

Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
Faks. (8 5) 279 1481

El. paštas finmin@finmin.lt
<http://www.finmin.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01100 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2016-11-11 Nr. (15)-SD- 453
Į 2016-10-20 Nr. (16.1-42) - 6305

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos savivaldybių asociacija išnagrinėjo derinimui gautą LR Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.253 ir 3.261 straipsnius ir vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą ir, apibendrinusi iš savivaldybių gautus raštus, pažymi, kad nepritaria minėtam projektui dėl žemiau nurodytų priežasčių:

1. Šiuo projektu siekiama sukurti naują kontroliuojančią centralizuotą instituciją – tarpžinybinę vaiko laikinosios globos (rūpybos) vykdymo komisiją, kuri, savivaldybių nuomone, bus nefunkcionaliai, neefektyvi ir iš esmės nespės vaiko laikinosios globos termino sutrumpinimo galimybes. Atvirkščiai - nauja struktūra pareikalaus papildomų lėšų, papildomų savivaldybių darbuotojų laiko sąnaudų, padidins administracinę naštą.

Savivaldybių nuomone, socialinei sričiai būdingas (ir būtinas) kontaktas su realiu žmogumi – individualių situacijų nagrinėjimas tik iš pateiktų dokumentų, kaip numatoma šiame projekte, prailenkia su šiuolaikinio viešojo administravimo principais, todėl jis nėra tinkamas.

2. Siūloma tvarka **realiai neišspręs** vaiko laikinosios globos organizavimo problemų. Šiuo metu savivaldybių Vaiko teisių apsaugos skyriai turi įstatymuose numatytą teisę ir pareigą vykdyti vaiko globos (rūpybos) organizavimą t. y. paimant vaiką iš šeimos sudaromi vaiko laikinosios globos planai, vykdomos vaiko globos peržiūros, kurių metu dalyvauja ne vienas, o visi su konkrečiu vaiku bei atveju susiję asmenys. Sprendimai dėl vaiko grąžinimo į biologinę šeimą, dėl kreipimosi į teismą dėl tėvų valdžios apribojimo, nuolatinės globos (rūpybos) vaikui nustatymo priimami kolegialiai. Peržiūrose dalyvaujantys specialistai geriausiai žino vaiko ir šeimos situaciją, todėl šių klausimų „permetimas“ dar vienai centralizuotai struktūrai tik padidins sąnaudas, bet neišspręs problemos.

Pažymime, kad dažniausiai laikinoji globa tęsiasi ilgą laiką ne dėl savivaldybių administracijų vaiko teisių apsaugos skyrių netinkamai atliekamų pareigų, bet dėl ilgų teisminių procesų bei kitų objektyvių priežasčių, pvz. tėvams negalima įteikti teismo dokumentų, nes nežinoma jų gyvenamoji vieta, arba tėvai aktyviai pradeda keisti savo gyvenimo būdą, domėtis vaikais ir kt.

Todėl naujos kontroliuojančios institucijos sukūrimas ir papildomi biurokratiniai veiksmai stabdys LR Vyriausybės 2012-06-27 nutarimu Nr. 806 patvirtintų Vaiko globos organizavimo nuostatų 35, 40, 43 p., 46-46.11 p., bei LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012-12-03 įsakymu Nr. A1-548 patvirtintų Vaiko laikinosios globos (rūpybos) organizavimo nuostatų 47-55 p. numatytas vaiko

laikinosios globos (rūpybos) organizavimo procedūras ir nesuteiks galimybės greičiau įvaikinti be tėvų globos likusį vaiką.

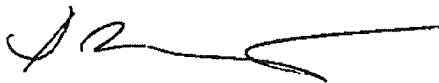
3. Nepriimtinas projekto 7 p., kuris numato, kad savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyriaus atstovas turėtų dalyvauti Vilniuje kuriamos Tarpžinybinės komisijos posėdyje bei pristatyti dokumentus, duomenis ir siūlomą sprendimą. Tokia nuostata realiai sunkiai įgyvendinama dėl žmogiškųjų išteklių stokos miestų ir rajonų savivaldybių vaiko teisių skyriuose, didelių darbo krūvių vykdant tiesiogines funkcijas.

4. Savivaldybių specialistų – praktikų nuomone, numatytas vaiko iki trejų metų amžiaus laikinosios globos institucijoje nustatymo terminas iki 3 mėnesių - apskritai yra per trumpas, jis yra teorinis ir neatitinka realios Lietuvos situacijos. Per tokį trumpą terminą realiai neįmanoma priimti galutinį sprendimą dėl vaiko grąžinimo į šeimą ar tėvų valdžios ribojimo. Praktika rodo, kad ne visais atvejais įmanoma per šį laikotarpį pasiekti efektyvių pokyčių šeimoje, ypačingai tais atvejais, kuomet tėvams reikalingas gydymas ar reabilitacija. Taip pat, per numatytą laikotarpį priimti sprendimai gali būti skuboti ir turėti neigiamų ar net tragiškų pasekmių vaikui. Atkreipiame dėmesį, kad iki šiol nėra priimtų būtinų teisės aktų, įteisinančių profesionalaus globėjo statusą, apibrėžiančių profesionalaus globėjo teikiamas paslaugas, jų apmokėjimą ir kt.

5. Keistinas 6 p., nes Lietuvos savivaldybių asociacija neturi galimybės deleguoti tinkamo specialisto į kuriamą Tarpžinybinę komisiją.

Apibendrinant aukščiau pateiktus argumentus, manome, kad šis siūlymas nepagrįstai išreiškia nepasitikėjimą savivaldybių sprendimais vaiko globos klausimais, pažeidžia subsidiarumo principą. Manome, kad būtina spartinti Vaiko teisių pagrindų įstatymo projekto priėmimą, o ne kurti naujas neefektyvias centralizuotas struktūras.

Direktorė

R. Žakaitienė

A. Vareikytė, 2791353

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ĮGALIOJIMŲ
SUTEIKIMO, ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 3.253 IR
3.261 STRAIPSNIUS“ PROJEKTO**

**(TAP NR. TAP-17-483(2); TAIS NR. 16-11437(4)) (toliau – Projektas 1) IR
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. KOVO 27 D. NUTARIMO
NR. 405 „DĖL VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO**

(TAP NR. TAP-17-482(2); TAIS NR. 17-4968(2)) (toliau – Projektas 2, kartu – Projektai)

2017-05-18 Nr. NV-1233

Vilnius

Įvertinę patikslintų, atsižvelgiant į Teisės departamento 2017 m. balandžio 26 d. išvadoje Nr. NV-1069 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, Projektų atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Civilinio kodekso 3.261 straipsnyje nėra pavedimo Vyriausybei patvirtinti vaiko iki trejų metų globos vaikų institucijoje pratęsimo tvarkos, todėl abejojame, ar Projekto 2 34¹-34⁴ punktų nuostatos turi teisinį pagrindą, ypač turint mintyje, kad jose duodami įpareigojimai Vyriausybei nepavaldiems subjektams (savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyriams). Pažymime, kad Projektu 1 Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai (toliau – Tarnyba) pavedama atlikti funkcijas, nustatytas Civilinio kodekso 3.253 straipsnio 2 dalyje ir 3.261 straipsnio 2 dalyje. Todėl, manytina, kad prireikus šių Civilinio kodekso nuostatų įgyvendinimo tvarką ar rekomendacijas galėtų patvirtinti pats Tarnybos direktorius, ypač atsižvelgiant į tai, kad Projekto 2 1.17 papunktyje, kuriuo Nuostatai papildomi 34¹ punktu, minimos Tarnybos rekomendacijos, kurių turinys bei santykis su Nuostatais nėra aiškus.

Taip pat pažymėtina, kad Projekto 2 preambulėje nurodyti teisinio pagrindo nereikia, prireikus turėtų būti atitinkamais naujais Civilinio kodekso straipsniais pildoma jo keičiamo nutarimo preambulė.

2. Projekto 2 teikime turėtų būti pagrįsti Projektu 2 keičiamų Nuostatų 20 punkto pakeitimai.

3. Manome, kad projekto 2 1.23 papunktyje, kuriuo Nuostatai papildomi 48¹ punktu, turėtų būti nustatyta, kad Vaiko teisių apsaugos skyrius kreipiasi į Tarnybą iki sueis 11 mėnesių terminas nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, o ne šiam terminui suejus. Kitaip kyla rizika nespėti priimti sprendimus Civilinio kodekso 3.253 str. 2 d. nustatytais terminais. Taip pat tikslintina Nuostatų 48¹ redakcija, žodį „įvertinęs“ keičiant žodžiais „pateikia nuomonę dėl <...>“ ar pan., kadangi įvertinimo funkcija priskirtina Vyriausybės įgaliotai institucijai, o ne Vaiko teisių apsaugos skyriui.

Teisės departamento
direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

Roberta Emilija Miliutienė, tel. 8 706 63761, el. p. roberta.miliutiene@lrv.lt